

[Aksel Larsen.]

til folkeafstemning. Ja, men når man ser, at der her kan opnås $\frac{5}{6}$ for en sådan grundlovsparagraf, er det aldeles ikke udelukket, at der kan opnås $\frac{5}{6}$ for en suverænitetstafgivelse, og selvom det ikke opnås, eksisterer der jo meget store praktiske muligheder for, at lovforslaget alligevel kan blive til lov ved en folkeafstemning, der afholdes efter reglerne i § 42.

Hvad siger disse regler? De siger, at et lovforslag vedtaget af rigsdagen er forkastet, hvis ved en folkeafstemning flertallet af de i afstemningen deltagende vælgere stemmer imod det, idet dog mindst 30 pct. af samtlige vælgere skal stemme nej. Det betyder, det er enhver klar over, at overfor alle almindelige lovforslag vil det være brødløst at kræve folkeafstemning. Ja, det kan måske gøres af agitatoriske grunde, men det bliver praktisk umuligt at få mobiliseret 30 pct. af vælgerne til at møde frem og stemme nej, fordi et enkelt lovforslag som regel ikke interesserer hele befolkningen eller blot flertallet af vælgerne, og det er jo så behageligt, at de, der er ligegyldige, eller de, der ønsker lovforslaget vedtaget, kan blive liggende hjemme på sofaen og derved sikre sig, at lovforslaget bliver vedtaget, selvom måske 29 pct. af samtlige vælgere stemmer nej.

Det er den bestemmelse, hvorefter man vil lave folkeafstemninger om en suverænitetstafgivende lov, der ikke har fået $\frac{5}{6}$ majoritet i folketinget.

Nu skal vi have folkeafstemning om selve grundlovsforslaget den 28. maj, hvis ikke folketingets flertal i sidste instans skulle besinde sig på at gøre det, de allerfleste medlemmer her ved er det rigtige.

Hvad er forligspartiernes større eller mindre bekymring overfor denne folkeafstemning? Det er, hvordan man skal få blot 45 pct. af vælgerne til at møde frem og stemme ja. Her står vi overfor alle rigsdagens partier undtagen det mindste af partierne, kommunisterne. De råder over alle landets dagblade undtagen eet. De råder over alle landets politiske ugeblade og tidsskrifter undtagen to eller måske tre — det er mig ikke i øjeblikket bekendt, om dansk samling udgiver et politisk tidskrift, men det kan jo tænkes. De råder over kolossalt stærke og i forhold til det kommunistiske parti kapitalstærke partiapparater. De har mægtige organisationer, titusinder

af tillidsmænd og agitatorer. De betjener sig af statsapparatet og kommunernes apparat, af statsradiofonien og filmen. De sender kommunale orkestre rundt at musicere i gaderne på afstemningsdagen om morgenen for at vække vælgerne og få dem til at gå hen og stemme. Og så går de alligevel og er bange for, at de ikke skal få 45 pct. af samtlige vælgere til at møde og stemme ja. Ja, det siger lidt om, hvor svært det er at få vælgerne til at møde frem ved en folkeafstemning. Samtidig er der, hvad jeg naturligvis er bekendt med, en del af disse partiets vælgere, som er af den mening, at den bestående grundlov faktisk er god nok, og hvorfor skal man egentlig ulejlig sig hen og stemme! Men det, man væsentligt er bange for, er, at man ikke kan få blot 45 pct. af vælgerne til at ulejlig sig hen og stemme ja. Skønt de pågældende 5 partier råder over langt, langt flere vælgere, har hele deres partiapparat, støtte af de organisationer, de behersker, støtte af statsapparatet, regeringen og kommunerne og radiofonien, at de bange for, at de ikke kan mobilisere 45 pct. af vælgerne.

Hvis et rigsdagsflertal, der ikke udgør fem sjettedel, men f. eks. består af regeringspartierne og socialdemokratiet, vedtager en lov om afgivelse af en del af indenrigs myndigheds udøvelse til Atlantpagtrådet eller til andre repræsentanter for fremmed magt, og det så skal til folkeafstemning, er det muligt, at vi kommunister ikke bliver alene om at agitere imod den, selvom det er sandsynligt, at vi bliver dem, der kommer til at agitere kraftigst mod den. Det vil under alle omstændigheder være sådan, at de tre partier råder over i hvert fald 95 pct. af alle de aviser, der læses i Danmark, at de dominerer i radiatorådet og radioens programudvalg, i kommunerne, i statsapparatet, at de desuden har et organisationsapparat langt større og stærkere end de partier, der måtte gå imod suverænitetstafgivelsen. Så tror jeg, man vil give mig ret i, at er det svært for de fem forligspartier i fællesskab at skaffe 45 pct. af vælgerne, kan det blive endnu mere svært for det kommunistiske parti alene eller sammen med de radikale og enkelte retsstatsfolk — for det ærede medlem hr. Starcke får vi jo ikke med, og det ønsker vi heller ikke — at få 30 pct. af vælgerne til at møde frem og stemme imod en sådan suverænitetstafgivende lov.